

Forfatter: Gyllembourg-Ehrensward, T. C.

Titel: Udrag fra Drøm og Virkelighed

Citation: Gyllembourg-Ehrensward, T. C.: "Drøm og Virkelighed", i Gyllembourg-Ehrensward, T. C.: *Drøm og Virkelighed*, udg. af Anni Broue ; Anne-Marie Mai , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1986, s. 12. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-gyllem14val-shoot-idm139726069849552/facsimile.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Drøm og Virkelighed

Nu maa jeg sige Dem, jeg havde altid havt megen Mistanke til vor unge Huusfrue; thi jeg mærkede nok, af hvad Slags hun var. Naar hendes Mand var ude, kom der unge Herrer i Visiter, og der var især Een, som daglig gik ud og ind, tidlig og silde. – Dette tog til, som alt Ondt, og naar jeg nu, som sagt, saadan gik og rodede omkring ud paa Natten, naar Hr. B. var kommen hjem, og var gaaet tilsengs, og Alting var stille, saa mærkede jeg, at der var Ugler i Mosen. Der blev hvisket og tisket hist og her, jeg hørte tydelig, at Bagporten gik op og i. Du gode Gud! hvad jeg sorgede over alt dette Uvæsen! hvad det martrede mig, at man bedrog min gode Principal, der havde viist sig som en Velgjører og Ven imod mig; og jeg tænkte ved mig selv, at et Fruentimmer, som hans Kone, fortjente at henrettes. I lang Tid gik jeg og grublede paa, hvad jeg skulde gjøre. Det kom mig for, som jeg selv var i Ledtog med de onde Mennesker, da jeg kjendte deres Bedragerier, og dog taug. Men en Nat fangede jeg paa min Sjæl en Karl, og det i Comptoiret! Hvordan han var kommen der, maa vor Herre vide, men jeg var ikke seen, jeg lukkede ham inde, og kaldte paa Herren med de Ord: «Der er en Tyv i Comptoiret.» Deres Oncle stod op strax. Den lange Arrestant forlangte at tale ene med ham. Det gik ganske stille af Hr. B. lukkede ham selv ud af Porten. – Morgenen derpaa gik han meget tidlig ud, og tog sine Pistoler med sig. Hvad jeg leed, til han kom igjen, kan Ingen forestille sig. Han kom stille, og Gud skee Lov, uskadt hjem. – Fruen var imidlertid kjørt ud med sin lille Datter, som kun var et Aar gammel. Hun kom aldrig mere hjem. Jeg hørte af Ryytet, at det forbandede Menneske, som jeg havde lukket inde i Comptoiret, laae længe syg af sine Saar, som han havde faaet i en Duel. Deres Onkel sagde aldrig mindste Ord om Noget af alt det, nævnede aldrig Kone eller Barn. Men han lukkede sig inde ligesom i Aften, sad som en Støtte, var saa stum, at han mangengang skrev paa en Seddel, hvad Ordres han vilde give mig i sine Forretninger, blot for at slippe for at tale. Havde det Levnet været længe, saa troer jeg, at jeg selv havde faaet en Tæring af Sorg. Men saa var vor Herre saa god at sende en ny Ulykke, som blev til vor Lykke; og det var Deres gode Faders Død. Hr. B. elskede denne Broder, som sig selv. – Da der kom Brev fra Jylland, at han var død, blev Deres Onkel overmaade bedrøvet. Han gik op og ned ad Gulvet, og vred sine Hænder, og græd; men saa *taaled* han, Gud skee Lov! og sagde til mig: «Min Broder efterlader sig en Søn paa en tolv, tretten Aar. Den stak-

kels Dreng er fader- og moderløs, min Broders Pengesager ere i Uorden. Jeg vil selv reise til Jylland, for at bringe Alting i Rigtighed, og hente Drengen. Han skal være min Trøst.» – Det var midt om Vinteren, Reisen var overmaade besværlig, og han blev temmelig længe borte; men da han kom igjen, var han som et andet Menneske. Noget taus og alvorlig havde han nu altid været. Men De var, som han selv sagde, hans Trøst – og derfor, gode Julius, har jeg elsket Dem, som De kunde høre mig selv til, og jeg gjør saa endnu og vil elske Dem alle mine Levedage; thi min Principal gaer mig for alle Ting i Verden, og hvad der er hans, synes mig er mit.»

Den gamle Mands troskyldige Fortælling, hans mig velbekjendte inderlige Hengivenhed for min Onkel rørte mig lige saa meget, som hans uchristelige Strengthed mod den stakkels Tante mishagede mig. Hun var nu død, og kunde Intet fremføre til Undskyldning for sin Ungdoms Forvildelser. – Det var langt ud paa Natten, jeg gik tilsengs uden at kunne sove. Mine egne Sorger og Forlegenheder beskjæftigede mine Tanker. Jeg overlagde hos mig selv, hvad Forholdsregler jeg skulde gribe, til hvem jeg skulde betro mig; thi Nogen maatte jeg indlemme i min Hemmelighed, da jeg selv aldeles ikke vidste Besked om Sager af denne Natur. Jeg var kun 23 Aar gammel, og ikke synderlig bekjendt med Verden. Min Onkel var streng i et eneste Punct, nemlig i Kjærlighedssager; hvad jeg kunde vente af den gamle G., havde jeg for faa Øieblikke siden havt nye Beviser paa. – Efter at have overveiet alle Omstændigheder, besluttede jeg at vælge min foromtalte Ungdomsven Lieutenant S. til min Fortrolige. I ham vilde jeg i det mindste ikke finde nogen streng Dommer. Han var meget letsindigere end jeg, men ærlig og langt mere bevandret i Verdens Gang, ogsaa tre Aar ældre; og i den Alder, hvori vi befandt os, gjøre tre Aar en betydelig Forskjel.

Den næste Morgen, da jeg vilde gaae ind til min Onkel, sagde man mig, at han allerede var gaaet ud, og strax efter fik jeg der belovede Besøg af Lieutenant S. Han sparede mig al Forlegenhed med at begynde min Bekjendelse, thi efter at have udrettet en ubetydelig Commission fra en fælleds Bekjendt, gik han strax over til den Materie, som jeg vilde tale med ham om. »Du milde Gud!» raabte han: »Hvordan er det, den smukke *Lise* seer ud? – Jeg var i Forgaars hos Justitsraad M's. Fruen skammer sig ordentlig ved at lade hende komme ind i Stuen i hendes nærværende Tilstand. Er det Dig, som hun